

Zájmena

- Konstancův překlad Rodericiova traktátu *Cvičení v dokonalosti a ctnostech křesťanských* - česky tiskem 1664

Osobní zájmena

Ak. a gen. *já* - mne; volné zacházení s tvary *mě/ mně* (*modli se za mně*); dat. - i příklonkový tvar *mi*

Gen. *ty* - po předložce *tebe*, Ak. po předložce *tě* i na místech, kde je v současné češtině preferován tvar *tebe*, bezpředložkový Ak. jen *tě*; u tvarů *ti/ tobě* se také nevyskytují výrazné odchylky, *tobě* stojí po předložce, *ti* samostatně

Gen. *on* - po předložce přednost dávána tvaru *něho*, Dat. *mu* i *jemu*; Ak. - převládá tvar *jej* nad *ho*, stranou nezůstává ani *jeho*, v Pl. *je*

Tvary začínající na *ň* i bez spojení s předložkou

Zvratné zájmeno v Dat. – *sobě*; v Ak. i kratší forma *se*

Ukazovací zájmena

V Nom., následuje-li životné maskulinum nebo substantivum se zživotňující koncovkou, psána dlouze (*tí Pohanští Mudrcové, tí téměř nescíslní dnové*)

Identifikátory

Např. *týž, ten samý* (*pro touž příčinu s Svatým Augustýnem říci můžeme/ že týž člověk i těla svého nenávidí, v těch samých je nad uši pohřzen*)

Přivlastňovací zájmena

Přivlastňovací zájmeno *jejich* se objevuje i ve zkráceném tvaru *jich*

Převládají tvary kratší (*nezřízená tvá žádost*)

V koncovkách podobně jako u ostatních druhů rozdíly oproti dnešní kvantitě (*jeji vášně, cesta tva*)

Neurčitá zájmena

Bohatě zastoupená, ve významu neurčitém často vystupují i zájmena *kdo, co*

Tázací zájmena

Bez odlišností

Vztažná zájmena

Bohatě zastoupena i zájmena tvořená postfixem *-ž* (*jaciž, kterýž, čehož, což...*), může docházet i ke kumulaci postfixů (*před jehožto obličejem; o kterýchžto dí Apoštol, jenžto...*)

Totalizátory

Vedle tvaru *všichni* (*všechno*) se objevuje i *všickni* (*všecko*). V Nom Pl. může kolísat kvantita (*všichni Svátí Otcové, všichni zlí duchové*), Dat. - *všechněm*

Zájmeno *veškeren* i na místech, kde bychom dnes volili jiný výraz (*potom veškeren Egypť spravoval*)

Zájmeno *každý* kombinováno se slovem *jeden* (*aby se pohodlně od jednoho každého v skutek uváděti mohli*)

U zájmena *sám* ve spojení *sám sebe* se při ohýbání preferují koncovky složené před jmennými, pokud je pořadí zájmen obráceně, jsou užívány koncovky jmenné

Záporná zájmena

Pojmenování opačné části spektra než totalizátory (*nižadného ouhlavnějšího a urputnějšího nepřítel nad vlastní tělo nemáme*)

Místo *nikdo* může stát i *žádný*, místo *žádný nic* (*aby se mu nic rozkoše a pohodlí nepovolovalo*); *nic* se objevuje i ve smyslu *vůbec*, záporu všeobecně (*jedno bez druhého nic, neb zajistě málo pomáhá*)